

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
NATIONAL INSTITUTE OF AYURVEDA, JAIPUR
OF THE MINISTRY OF AYUSH OF THE GOVERNMENT OF INDIA
AND
DEPARTMENT OF THAI TRADITIONAL AND ALTERNATIVE MEDICINE
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH OF THE GOVERNMENT
OF THE KINGDOM OF THAILAND
ON
THE ESTABLISHMENT OF AN ACADEMIC COLLABORATION IN
AYURVEDA AND THAI TRADITIONAL MEDICINE

“National Institute of Ayurveda, Jaipur”, the autonomous body of Ministry of Ayush, Government of India and “The Department of Thai Traditional and Alternative Medicine” the national agency on traditional and complementary medicine under Ministry of Public Health, Government of Thailand (hereinafter individually referred to as the “Participant” and collectively referred to as the “Participants”) have mutually decided to strengthen and further develop cooperation between the Participants to study and develop traditional systems of medicine on the basis of equality and mutual benefit, and have decided to sign a Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as “MOU”) to set up the Collaboration in the field of Ayurveda and Thai Traditional Medicine (hereinafter referred to as “the Collaboration”;

The Participants HAVE REACHED the following understanding:

Paragraph 1

OBJECTIVE

The Participants will, in accordance with their national laws and regulations, take appropriate measures to promote, facilitate, and develop academic collaboration in the field of Ayurveda and Thai Traditional Medicine based on equality and mutual benefit of the Participants.

Paragraph 2

AREAS OF COOPERATION

The Participants will take necessary steps to encourage and promote cooperation in the following areas and/or forms:

- a. Facilitating academic and technical activities and conducting research for mutual benefits;
- b. Exchanging and accommodating experts, teaching instructors, practitioners, and students for research and training programmes;
- c. Exchanging knowledge, experiences, information, technologies, and best practices;
- d. Providing scholarships for education;
- e. Promoting the participation of experts in conferences, workshops, seminars, and/ - or events held by the Participants; and
- f. Other areas of cooperation, with the mutual consent of the Participants.

Paragraph 3

MODE OF COOPERATION

In implementing this MOU, the Participants, within their capacities, decide to support mutual cooperation and collaborative activities on the basis of equality and mutual benefits by:

- a. Facilitating training courses in Thailand and India;
- b. Conducting collaborative research studies on diseases of common interest to both Participants;
- c. Conducting visits and exchanges of policy makers, academics, experts, researchers, practitioners, and students.
- d. Sharing information on regulatory mechanisms, best practice, guidelines of practice and courses of study and training; and
- e. Organizing conferences/meetings alternately in India and Thailand and reviewing the progress of the implementation of the MOU and the evaluation of the results of collaborative programmes.

Notwithstanding the forgoing, each Participant understands that all terms and arrangements explicitly governing projects under the Collaboration will be decided in separate agreements between the Participants. In the event of any inconsistencies found between this MOU and a separate agreement under the Collaboration governing the same subject matter as this MOU, the terms of such separate agreement will supersede the terms herein.

Paragraph 4

IMPLEMENTATION

For operationalising the activities under this MOU, the Participants hereby decide on establishing a "Joint Working Group" (JWG), comprising of equal number of representatives from each side. The JWG shall hold its meetings periodically as mutually decided upon and review the progress of the activities under this MOU.

Paragraph 5
FINANCIAL ARRANGEMENTS

The financial arrangement to cover expenses for the collaborative activities, undertaken within framework of this MOU, will be mutually decided by the Participants on a case-by-case basis subject to the availability of funds and resources.

Paragraph 6
PARTICIPATION OF THIRD PARTICIPANT

Either Participant may invite the participation of a third Participant in joint activities and/or programmes being carried out under this MOU upon the written agreement of the other Participant. In carrying out such joint activities and programmes, the Participants will ensure that the third Participant will comply with the provisions of this MOU.

Paragraph 7
RECOGNITION OF THE SPONSORSHIP AND PROTECTION OF
INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

1. Any official document published under the Collaboration will be subject to the rules, regulation, policies and procedure of the participants institutions.

2. Each Participant will ensure appropriate protection of Intellectual Property Rights ("IPR") generated from cooperation pursuant to MOU, consistent with their respective laws, rules and regulations and multilateral agreements to which both participants are committed.

3. In case research is carried out solely and separately by a Participant or the research results are obtained through the sole and separate efforts of a Participant, any IPR generated from that research will be owned by the concerned Participant.

4. Any jointly created research results or copyrightable materials made by the Participants pursuant to this MOU will be jointly owned in accordance with ICMJE's Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly work in Medical Journals found at <http://www.icmje.org/recommendations/>. The Participants will work together on the disposition of such results.

5. Any jointly authored work made by the participants and/or a participation of third participant subject to Paragraph 6 pursuant to this MOU will be jointly owned.

6. More specific intellectual property right terms will be determined on a case-by-case basis through separate agreements. Projects under this Collaboration will have different scopes of work and a different IPR may be generated for each one.

7. In case of the participation of third participant under Paragraph 6, the results occurring because of joint collaboration will be mutually decided upon by participants and the third participant in writing before the commencement of operations.

Paragraph 8
CONFIDENTIALITY

1. "Confidential Information" will mean any business or proprietary information provided by one Participant to the other and clearly identified as "Confidential" by the transmitting Participant at the time of disclosure. If such transmittal occurs orally, the transmitting Participant will within thirty (30) days reduce such transmittal to written form, mark and identify it as confidential, and provide such record to the other Participant. Notwithstanding the above, Confidential Information will also include any information that a reasonable person would conclude is the confidential and proprietary information of the disclosing Participant and will be treated in a manner consistent with this Paragraph.

2. In the event that a Participant discloses Confidential Information to the other during the Collaboration, the receiving Participant decides to disclose the Confidential Information only on a need-to-know basis to its employees, directors or other advisors or representatives who are subject to confidentiality obligations, to use the Confidential Information only for the purposes contemplated by this MOU and to use reasonable efforts to prevent its disclosure to third participants.

3. More specific terms regarding Confidential Information will be determined on a case-by-case basis in separate agreements under this Collaboration.

Paragraph 9
VISA ARRANGEMENTS

1. Each Participant will be responsible to obtain and maintain appropriate passports, appropriate visas and other required documents for researchers, staff members and students of their own institution to ensure appropriate permissions to perform work under the Collaboration.

2. Each Participant who travels to the country of another participant for collaboration must ensure compliance with the rules, regulations and procedures of such Participant for obtaining the relevant visa for any necessary travel.

3. The hosting Participant will provide reasonable assistance in securing the relevant documents required for the visa covered under Paragraph 9.1 as may be permitted by hosting Participants' internal policies.

4. The visa and other related documents must be obtained prior to traveling abroad.

Paragraph 10
COLLABORATIONS OF THE PARTICIPANTS

1. The Participants will collaborate via email, phone calls, video conference or any such other means whenever felt necessary by either Participant.
2. Allocation of funding and resources to undertake activities under this MOU will be determined by the Participants on a project-to-project basis in separate agreements.
3. Each Participant commits to making adequate facilities available for the purpose of conducting the Collaboration contemplated under this MOU. Such spaces will be available as needed during the period of performance determined by the Participants on a project-to-project basis in separate agreements.
4. The Participants understand that Visiting Scientist Agreements (VSA's) may be required in order for the researchers of one Participant to undertake research at the other Participant's facilities. Such VSA's will be executed as appropriate at a later date.

Paragraph 11
OTHER PROVISIONS

1. The Participants decide to comply with all national, state or local laws, rules and regulations in force, applicable to the respective Participant in its own country in the implementation of this MOU.
2. Nothing in the MOU is intended to or should be construed to create a partnership, joint venture or employment relationship or to impose either Participant any right, obligation or duty that might arise out of a partnership, joint venture or employment relationship. Neither Participant shall have any right or authority to bind, speak for or contract on behalf of the other Participant.
3. The use of the name, logo and/or official emblem of the Participants on any publication, document and/or paper will require prior permission of both the Participants. It may however be ensured that official emblems and logos are not misused.

Paragraph 12
COMING INTO FORCE AND DURATION

This present MOU will come into effect from the date of its signature and will remain in effect for a period of three (3) years. Thereafter, it may be renewed each time for a mutually decided upon time frame by a written instrument signed by both Participants.

Paragraph 13
AMENDMENTS

1. Either Participant may request in writing for revision, modification or amendment of all or any part of this MOU.

2. Any revision, modification or amendment decided to by the Participants will be in writing and will form part of this MOU.

3. Such revision, modification or amendment will come into effect from a date as may be determined by the Participants.

4. Any revision, modification or amendment will not prejudice the undertakings based on this MOU prior or up to the date of such revision, modification or amendment.

Paragraph 14
TERMINATION

1. A request for continuation and/or termination of this MOU could be initiated by either Participant and should be done through a written notice at least three (3) months prior to the proposed date of expiry.

2. Any termination of this MOU under the above clause will not operate to prejudice the collaborators engaged at the date of termination of the MOU.

Paragraph 15
RESOLUTION OF DIFFERENCES

Any dispute arising out of the application or implementation of any provision of this MOU will first be settled amicably through mutual consultation and/or negotiation between the Participants, failing which it should be resolved through diplomatic channels, without reference to any third Participant or international tribunal.

Signed at the 10th India-Thailand Joint Commission Meeting on 27 February 2024 in New Delhi in duplicate in the Thai, Hindi and English languages, all texts being equally valid. In case of divergence of interpretation, the English text will be used.

For and on behalf of the

National Institute of Ayurveda

Ministry of Ayush

Name: Sh. B.K. Singh

**Designation: Joint Secretary
Ministry of Ayush**

For and on behalf of the

**Department of Thai Traditional and
Alternative Medicine**

Ministry of Public Health

Name: Dr. Taweessin Visanuyothin

**Designation: Director-General
Department of Thai
Traditional and
Alternative Medicine**

आयुर्वेद और थाई पारंपरिक चिकित्सा
में एक अकादमिक सहयोग की स्थापना पर
भारत सरकार के आयुष मंत्रालय के राष्ट्रीय आयुर्वेद संस्थान, जयपुर
और
किंगडम ऑफ थाईलैंड सरकार के जन-स्वास्थ्य मंत्रालय
के थाई पारंपरिक एवं वैकल्पिक चिकित्सा विभाग के बीच
समझौता ज्ञापन

आयुष मंत्रालय, भारत सरकार के स्वायत्त निकाय "राष्ट्रीय आयुर्वेद संस्थान, जयपुर" और "जन-स्वास्थ्य मंत्रालय, थाईलैंड सरकार के तहत पारंपरिक एवं पूरक चिकित्सा पर राष्ट्रीय एजेंसी "थाई पारंपरिक एवं वैकल्पिक चिकित्सा विभाग" (जिन्हें इसमें इसके बाद व्यक्तिगत रूप से "प्रतिभागी" और सामूहिक रूप से "प्रतिभागियों" कहा गया है) ने समानता और पारस्परिक लाभ के आधार पर पारंपरिक चिकित्सा पद्धतियों का अध्ययन एवं विकास करने के लिए प्रतिभागियों के बीच सहयोग को मजबूत करने तथा उसे आगे बढ़ाने का पारस्परिक आधार पर निर्णय लिया है, और आयुर्वेद तथा थाई पारंपरिक चिकित्सा के क्षेत्र में सहयोग स्थापित करने (जिसे इसमें इसके बाद "सहयोग" कहा गया है) के लिए एक समझौता ज्ञापन (इसमें इसके बाद "एमओयू" कहा गया है) पर हस्ताक्षर करने का निर्णय लिया है;

प्रतिभागी निम्नलिखित पर सहमत हुए हैं:

पैराग्राफ 1

उद्देश्य

प्रतिभागी, अपने राष्ट्रीय कानूनों और विनियमों के अनुसार, प्रतिभागियों के समानता और पारस्परिक लाभ के आधार पर आयुर्वेद और थाई पारंपरिक चिकित्सा के क्षेत्र में अकादमिक सहयोग को बढ़ावा देने, सुकर बनाने और आगे बढ़ाने के लिए उचित उपाय करेंगे।

पैराग्राफ 2

सहयोग के क्षेत्र

प्रतिभागी निम्नलिखित क्षेत्रों और/या रूपों में सहयोग को प्रोत्साहित करने और बढ़ावा देने के लिए आवश्यक कदम उठाएंगे:

- क. शैक्षणिक और तकनीकी कार्यक्रमों को सुकर बनाना और पारस्परिक लाभ के लिए अनुसंधान करना;
- ख. अनुसंधान और प्रशिक्षण कार्यक्रमों के लिए विशेषज्ञों, शिक्षण प्रशिक्षकों, चिकित्सकों और छात्रों का आदान-प्रदान और समायोजन करना;
- ग. ज्ञान, अनुभव, सूचना, प्रौद्योगिकियों और सर्वोत्तम पद्धतियों का आदान-प्रदान करना;
- घ. शिक्षा के लिए छात्रवृत्ति प्रदान करना;
- ङ. प्रतिभागियों द्वारा आयोजित सम्मेलनों, कार्यशालाओं, सेमिनारों और/या कार्यक्रमों में विशेषज्ञों की भागीदारी को बढ़ावा देना; और
- च. प्रतिभागियों की आपसी सहमति से सहयोग के अन्य क्षेत्र।

पैराग्राफ 3 सहयोग का तरीका

इस समझौता ज्ञापन के कार्यान्वयन में, प्रतिभागी अपनी क्षमताओं के भीतर, समानता और पारस्परिक लाभ के आधार पर आपसी सहयोग और सहयोगी कार्यकलापों का निम्नलिखित के जरिए समर्थन करने का निर्णय लेते हैं:

- क. थाईलैंड और भारत में प्रशिक्षण पाठ्यक्रमों की सुविधा देना;
- ख. दोनों प्रतिभागियों के साझा हित में रोगों पर सहयोगी अनुसंधान अध्ययन करना;
- ग. नीति निर्माताओं, शिक्षाविदों, विशेषज्ञों, शोधकर्ताओं, चिकित्सकों और छात्रों के दौरो का आयोजन और उनका आदान-प्रदान करना;
- घ. नियामक तंत्रों, सर्वोत्तम पद्धति, पद्धति के दिशानिर्देशों और अध्ययन तथा प्रशिक्षण संबंधी पाठ्यक्रमों के बारे में जानकारी साझा करना; और
- ङ. भारत और थाईलैंड में बारी-बारी से सम्मेलनों/बैठकों का आयोजन करना और समझौता ज्ञापन के कार्यान्वयन की प्रगति की समीक्षा करना तथा सहयोगी कार्यक्रमों के परिणामों का मूल्यांकन करना।

पिछली किसी बात के होते हुए, दोनों प्रतिभागी यह समझते हैं कि सहयोग के तहत सभी परियोजनाओं के नियम और व्यवस्थाएं प्रतिभागियों के बीच अलग-अलग समझौतों में तय की जाएंगी। इस समझौता ज्ञापन और इसी विषय पर अलग से किए जाने वाले किसी समझौता ज्ञापन में किसी प्रकार की विसंगति होने पर ऐसे पृथक निबंध इसमें किए गए निबंधनों का अधिक्रमण करेंगे।

पैराग्राफ 4 कार्यान्वयन

इस समझौता ज्ञापन के तहत कार्यकलापों को संचालित करने के लिए, प्रतिभागियों ने एक "संयुक्त कार्य दल" (जेडब्ल्यूजी) की स्थापना करने का निर्णय लिया, जिसमें प्रत्येक पक्ष के समान संख्या में प्रतिनिधि शामिल होंगे। संयुक्त कार्य दल पारस्परिक रूप से लिए गए निर्णय के अनुसार समय-समय पर अपनी बैठकें आयोजित करेगा और इस समझौता ज्ञापन के अंतर्गत कार्यकलापों की प्रगति की समीक्षा करेगा।

पैराग्राफ 5 वित्तीय व्यवस्थाएं

इस समझौता ज्ञापन के ढांचे के भीतर किए गए सहयोगी कार्यकलापों के लिए व्यय को पूरा करने की वित्तीय व्यवस्था, निधि और संसाधनों की उपलब्धता को देखते हुए मामला-दर-मामला आधार पर प्रतिभागियों द्वारा पारस्परिक रूप से तय की जाएगी।

पैराग्राफ 6 तीसरे प्रतिभागी की भागीदारी

दोनों ही प्रतिभागी अन्य प्रतिभागी के लिखित समझौते पर इस समझौता ज्ञापन के तहत किए जा रहे संयुक्त कार्यकलापों और/या कार्यक्रमों में तीसरे प्रतिभागी की भागीदारी को आमंत्रित कर सकता है। इस तरह के संयुक्त कार्यकलापों और कार्यक्रमों को चलाने में, प्रतिभागी यह सुनिश्चित करेंगे कि तीसरा प्रतिभागी इस समझौता ज्ञापन के प्रावधानों का पालन करेगा।

पैराग्राफ 7 प्रायोजकता की मान्यता और बौद्धिक संपदा अधिकारों की सुरक्षा

1. सहयोग के तहत प्रकाशित कोई भी आधिकारिक दस्तावेज, प्रतिभागियों के संस्थानों के नियमों, विनियमनों, नीतियों और प्रक्रिया के अधीन होगा।

2. प्रत्येक प्रतिभागी, समझौता ज्ञापन के अनुरूप सहयोग से उत्पन्न उन बौद्धिक संपदा अधिकारों ("आईपीआर") का उचित संरक्षण सुनिश्चित करेगा, जो उनके संबंधित कानूनों, नियमों और विनियमों और बहुपक्षीय समझौतों के अनुरूप हों, जिनके लिए दोनों प्रतिभागी प्रतिबद्ध हैं।

3. यदि अनुसंधान एक प्रतिभागी द्वारा अकेले और पृथक से किया जाता है या शोध के परिणाम प्रतिभागी के अकेले और पृथक प्रयासों के माध्यम से निकाले जाते हैं, तो उस शोध से उत्पन्न कोई भी आईपीआर संबंधित प्रतिभागी के स्वामित्व में रहेगा।

4. इस समझौता ज्ञापन के अनुरूप प्रतिभागियों द्वारा निकाले गए शोध परिणाम या कॉपीराइट योग्य सामग्रियों जो संयुक्त रूप से सृजित की गई हो, वे <http://www.icmje.org/recommendations/> पर मिलने वाले चिकित्सा जर्नलों में दिए गए विद्वत्पूर्ण कार्य संचालन, प्रतिवेदन, संपादन और प्रकाशन के लिए आईसीएमजेई की सिफारिशों के अनुसार संयुक्त रूप से स्वामित्व में ली जाएगी। प्रतिभागी ऐसे परिणामों के निपटान पर मिलकर काम करेंगे।

5. इस समझौता ज्ञापन के अनुरूप पैराग्राफ 6 के अधीन प्रतिभागियों और/या तीसरे प्रतिभागी द्वारा संयुक्त रूप से किया गया कोई कार्य संयुक्त रूप से स्वामित्व में रहेगा।

6. अधिक विशिष्ट बौद्धिक संपदा अधिकारों के निबंधनों का निश्चयन अलग-अलग समझौतों में मामला-दर-मामला आधार पर किया जाएगा। इस सहयोग के तहत परियोजनाओं का कार्यक्षेत्र अलग होगा और प्रत्येक से अलग आईपीआर उत्पन्न हो सकता है।

7. पैराग्राफ 6 के तहत तीसरे प्रतिभागी की भागीदारी के मामले में, संयुक्त सहयोग के कारण उत्पन्न होने वाले परिणाम, कार्य शुरू होने से पहले प्रतिभागियों और तीसरे प्रतिभागी द्वारा लिखित रूप में पारस्परिक रूप से तय किए जाएंगे।

पैराग्राफ 8 गोपनीयता

1. "गोपनीय सूचना" का अर्थ होगा कि किसी एक प्रतिभागी द्वारा दूसरे को दिया गया कोई भी व्यवसाय या मालिकाना सूचना जिसपर खोलने के समय संचारण प्रतिभागी द्वारा स्पष्ट रूप से "गोपनीय" लिखा मिले। यदि इस प्रकार का संचारण मौखिक रूप से होता है, तो संचारक प्रतिभागी तीस (30) दिनों के अंदर-अंदर उसे लिखित रूप में देगा, उस पर गोपनीय चिह्न या लेख करेगा और ऐसा अभिलेख अन्य प्रतिभागी को प्रदान करेगा। उपर्युक्त के होते हुए, गोपनीय सूचना में वह सूचना भी शामिल होगी जिसे कोई तर्कसंगत व्यक्ति गोपनीय और प्रकटकारी प्रतिभागी की मालिकाना सूचना माने, और उस पर ऐसे ढंग से कार्य किया जाएगा जो इस पैराग्राफ के अनुरूप हो।

2. यदि सहयोग के दौरान एक प्रतिभागी दूसरे को गोपनीय सूचना प्रकट करता है तो प्राप्तकर्ता प्रतिभागी इस बात पर सहमत होता है कि केवल इस समझौता ज्ञापन में उल्लिखित उद्देश्यों के लिए यह सूचना अपने उन कर्मचारियों, निदेशकों या अन्य सलाहकारों या प्रतिनिधियों को प्रकट करेगा जिन्हें उसे जानने की आवश्यकता होती है और जो गोपनीयता के दायित्वों के अधीन होते हैं। वे इस सूचना का प्रकटीकरण तीसरे प्रतिभागियों को न करने के भी सम्यक प्रयास करेंगे।

3. इस सहयोग के तहत गोपनीय सूचना के बारे में अधिक विशिष्ट निबंधनों का निश्चयन अलग-अलग समझौतों में मामला-दर-मामला आधार पर किया जाएगा।

पैराग्राफ 9 वीजा व्यवस्थाएं

1. प्रत्येक प्रतिभागी अपने संस्थान के शोधकर्ताओं, स्टाफ सदस्यों और छात्रों के लिए सहयोग के तहत कार्य निष्पादन हेतु समुचित अनुमति प्रदान करने के लिए समुचित पासपोर्ट, वीजा और अन्य अपेक्षित दस्तावेज प्राप्त करने और उनके रख-रखाव के लिए उत्तरदायी होगा।

2. प्रत्येक प्रतिभागी जो सहयोग के लिए किसी अन्य प्रतिभागी के देश की यात्रा करता है, उसे किसी भी अपेक्षित यात्रा के लिए संगत वीजा प्राप्त करने हेतु प्रतिभागी के नियमों, विनियमों और प्रक्रियाओं का अनुपालन सुनिश्चित करना होगा।

3. मेजबान प्रतिभागी पैराग्राफ 9.1 के तहत आने वाले वीजा के लिए अपेक्षित संगत दस्तावेजों, जो मेजबान की आंतरिक नीति में अनुमेय हो, को प्राप्त करने में उपयुक्त सहायता मुहैया कराएगा।

4. वीजा और अन्य संगत दस्तावेज विदेश यात्रा से पहले प्राप्त कर लिए जाने आवश्यक हैं।

पैराग्राफ 10 प्रतिभागियों का सहयोग

1. प्रतिभागी, किसी भी प्रतिभागी द्वारा आवश्यकता पड़ने पर ई-मेल, फोन कॉल, वीडियो कॉन्फ्रेंस या किसी अन्य साधन से सहयोग करेगा।

2. इस समझौता ज्ञापन के तहत कार्यकलापों के निष्पादन हेतु वित्त व्यवस्था और संसाधनों का आवंटन प्रतिभागियों द्वारा परियोजना-दर-परियोजना आधार पर परस्पर पृथक समझौतों से किया जाएगा।

3. प्रत्येक प्रतिभागी इस समझौता ज्ञापन के तहत अपेक्षित सहयोग के संचालन के उद्देश्य से पर्याप्त सुविधाएं उपलब्ध कराने के लिए प्रतिबद्ध है। ऐसी सुविधाएं पृथक-पृथक समझौतों में परियोजना-दर-परियोजना के आधार पर प्रतिभागियों द्वारा निर्धारित कार्यावधि के दौरान आवश्यकतानुसार उपलब्ध कराई जाएंगी।

4. दोनों प्रतिभागी अवगत हैं कि एक प्रतिभागी के शोधकर्ताओं को दूसरे प्रतिभागी की सुविधाओं में शोध करने के लिए अतिथि वैज्ञानिक समझौतों (वीएसए) की आवश्यकता हो सकती है। ऐसे वीएसए को बाद में यथा उपयुक्त किसी तारीख को निष्पादित किया जाएगा।

पैराग्राफ 11 अन्य प्रावधान

1. दोनों प्रतिभागी इस समझौता ज्ञापन के कार्यान्वयन में अपने-अपने देशों में लागू सभी राष्ट्रीय, राज्य या स्थानीय कानूनों, नियमों और विनियमों का पालन करने पर सहमत हैं।

2. इस समझौता ज्ञापन में कोई बात ऐसी नहीं है जिसका आशय या अर्थ यह लगाया जाए कि इसमें कोई भागीदारी, संयुक्त उद्यम या रोजगार संबंध बनाने गए हैं या किसी भागीदार को कोई ऐसा अधिकार, दायित्व या कर्तव्य अधिरोपित किया गया है जो किसी भागीदारी, संयुक्त उद्यम या रोजगार संबंध से उत्पन्न होता है। किसी भी प्रतिभागी को अन्य प्रतिभागी की ओर से बाध्य करने, बोलने या संविदा करने का अधिकार या प्राधिकार नहीं होगा।

3. किसी भी प्रकाशन, दस्तावेज और/या कागज पर किसी भी प्रतिभागी के नाम, लोगो और/या सरकारी चिह्न के प्रयोग के लिए दोनों प्रतिभागियों की पूर्व अनुमति अपेक्षित होगी। तथापि, यह सुनिश्चित किया जाए कि सरकारी चिह्नों और लोगो का दुरुपयोग न हो।

पैराग्राफ 12 प्रवर्तन की तारीख और अवधि

वर्तमान समझौता ज्ञापन इस पर हस्ताक्षर होने की तारीख से प्रभावी होगा और तीन (3) वर्षों की अवधि के लिए प्रवृत्त रहेगा। तत्पश्चात, दोनों प्रतिभागियों द्वारा हस्ताक्षरित लिखित दस्तावेज द्वारा परस्पर रूप से निर्धारित समय के प्रत्येक बार नवीकृत किया जा सकता है।

पैराग्राफ 13
संशोधन

1. कोई भी प्रतिभागी इस समझौता ज्ञापन के सभी या किसी भाग के परिशोधन, आशोधन या संशोधन के लिए लिखित रूप में अनुरोध कर सकता है।
2. प्रतिभागियों द्वारा सहमत कोई भी परिशोधन, आशोधन या संशोधन लिखित रूप में होगा और इस समझौता ज्ञापन का हिस्सा बनेगा।
3. इस तरह के परिशोधन, आशोधन या संशोधन उस तारीख से प्रवृत्त होंगे जो प्रतिभागियों द्वारा निश्चित की जाए।
4. कोई भी परिशोधन, आशोधन या संशोधन, इस समझौता ज्ञापन के तहत वचनबद्धताओं पर इस प्रकार के परिशोधन, आशोधन या संशोधन की तारीख से पूर्व या उस तक प्रतिकूल प्रभाव नहीं डालेगा।

पैराग्राफ 14
समापन

1. इस समझौता ज्ञापन के बने रहने और/या समापन का अनुरोध किसी भी प्रतिभागी द्वारा किया जा सकता है और ऐसा अनुरोध समाप्ति की प्रस्तावित तारीख से कम से कम तीन (3) माह पूर्व लिखित सूचना के माध्यम से किया जाना चाहिए।
2. उपर्युक्त खंड के तहत इस समझौता ज्ञापन का कोई निरस्तीकरण, समझौता ज्ञापन के निरस्तीकरण की तारीख को नियुक्त सहभागियों पर कोई प्रतिकूल प्रभाव नहीं डालेगा।

पैराग्राफ 15
विवादों का समाधान

इस समझौता ज्ञापन के किसी प्रावधान के अनुप्रयोग या कार्यान्वयन से उत्पन्न कोई भी विवाद पहले आपसी विचार विमर्श और/या दोनों प्रतिभागियों के बीच बातचीत करके सौहार्दपूर्ण तरीके से निपटाया जाएगा और ऐसा न होने पर किसी तीसरे प्रतिभागी या अंतर्राष्ट्रीय न्यायाधिकरण को भेजे बिना राजनयिक माध्यमों द्वारा निपटाया जाएगा।

नई दिल्ली में 27 फरवरी 2024 को भारत-थाईलैंड संयुक्त आयोग की 10वीं बैठक में थाई, हिंदी और अंग्रेजी भाषाओं में प्रत्येक की दो मूल प्रतियों में हस्ताक्षर किए गए हैं तथा सभी पाठ समान रूप से प्रामाणिक हैं। निर्वचन में भिन्नता होने पर, अंग्रेजी पाठ का उपयोग किया जाएगा।

राष्ट्रीय आयुर्वेद संस्थान,

आयुष मंत्रालय

की ओर से

नाम: श्री. बी.के. सिंह

पदनाम: संयुक्त सचिव
आयुष मंत्रालय

थाई पारंपरिक एवं वैकल्पिक चिकित्सा विभाग,

जन-स्वास्थ्य मंत्रालय

की ओर से

नाम: डॉ. तवीसिन विसानुयोथिन

पदनाम: महानिदेशक
थाई पारंपरिक एवं वैकल्पिक
चिकित्सा विभाग

บันทึกความเข้าใจ

ระหว่าง

สถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ กระทรวงอายุช รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดีย

กับ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
ว่าด้วยการจัดตั้งความร่วมมือทางวิชาการสาขาการแพทย์อายุรเวทและการแพทย์แผนไทย

“สถาบันอายุรเวทแห่งชาติเมืองชัยปุระ” ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระของกระทรวงอายุชแห่งรัฐบาลอินเดีย และ “กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก” ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับชาติด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริมภายใต้กระทรวงสาธารณสุขแห่งรัฐบาลไทย และ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกแต่ละฝ่ายว่า “ผู้เข้าร่วม” และเรียกรวมกันว่า “ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย”) ได้ตกลงร่วมกันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายให้เพิ่มพูนขึ้น เพื่อศึกษาและพัฒนากระบวนการแพทย์ดั้งเดิมบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันและผลประโยชน์ร่วมกัน และตกลงที่จะลงนามในบันทึกความเข้าใจ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บันทึกความเข้าใจ”) เพื่อทำความร่วมมือในสาขาอายุรเวทและการแพทย์แผนไทย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ความร่วมมือ”)

ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายได้บรรลุความเข้าใจในความร่วมมือกัน ดังต่อไปนี้

ข้อที่ ๑

วัตถุประสงค์

ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายจะใช้มาตรการที่เหมาะสมภายใต้กฎหมายและข้อบังคับของแต่ละประเทศ เพื่อส่งเสริม อำนวยความสะดวก และพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการในด้านอายุรเวทและการแพทย์แผนไทยบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

ข้อที่ ๒

ขอบเขตของความร่วมมือ

ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายจะดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือในขอบเขตและ/หรือรูปแบบต่อไปนี้

- ก. การอำนวยความสะดวกในกิจกรรมทางการศึกษาและทางวิชาการ และดำเนินการวิจัยเพื่อประโยชน์ร่วมกัน
- ข. การแลกเปลี่ยนและอำนวยความสะดวก แก่ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอน ผู้ประกอบวิชาชีพ และนักศึกษา สำหรับโครงการวิจัยและฝึกอบรม
- ค. การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด
- ง. การมอบหรือการให้ทุนเพื่อการศึกษา

- จ. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญในการประชุม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และ/หรือกิจกรรมที่จัดโดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย และ
- ฉ. รูปแบบอื่น ๆ ของความร่วมมือ ตามที่ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายให้ความยินยอมร่วมกัน

ข้อที่ ๓

รูปแบบความร่วมมือ

ในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฯ นี้ ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายตัดสินใจที่จะสนับสนุนความร่วมมือและกิจกรรมความร่วมมือตามความสามารถของแต่ละฝ่ายบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนี้

- ก. อำนวยความสะดวกในการจัดการฝึกอบรมในประเทศไทยและอินเดีย
- ข. ทำการศึกษาวิจัยร่วมกันเกี่ยวกับโรคที่ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน
- ค. จัดการศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนผู้กำหนดนโยบาย นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย ผู้ประกอบวิชาชีพ และนักศึกษา
- ง. การแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการควบคุมกำกับ แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด แนวเวชปฏิบัติ และหลักสูตรการศึกษาและการฝึกอบรม และ
- จ. จัดการประชุมวิชาการ/ประชุมสลับกันในอินเดียและประเทศไทย และทบทวนความก้าวหน้าของการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฯ และการประเมินผลของโครงการความร่วมมือ
- อย่างไรก็ตาม แม้จะมีข้อความที่ได้กล่าวมาแล้วก่อนหน้านี้ ผู้เข้าร่วมแต่ละฝ่ายเข้าใจดีว่าข้อกำหนดและข้อตกลงทั้งหมดที่กำกับโครงการภายใต้ความร่วมมือนี้ จะตกลงกันในข้อตกลงที่แยกต่างหากระหว่างผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย ในกรณีที่พบความไม่สอดคล้องกันระหว่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้กับข้อตกลงที่แยกต่างหากที่อยู่ภายใต้ความร่วมมือที่กำกับหัวข้อเดียวกันในบันทึกความเข้าใจนี้ ข้อกำหนดของข้อตกลงที่แยกต่างหากดังกล่าวจะมีผลแทนที่ข้อกำหนดในบันทึกความเข้าใจนี้

ข้อที่ ๔

การดำเนินงาน

ในการดำเนินกิจกรรมภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ นี้ ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group: JWG) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายในจำนวนที่เท่ากัน และคณะทำงานร่วมจะจัดการประชุมเป็นคราว ๆ ตามที่ตกลงร่วมกัน เพื่อทบทวนความก้าวหน้าของกิจกรรมภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้

ข้อที่ ๕

การจัดการทางการเงิน

การจัดการทางการเงินเพื่อครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมร่วมมือภายใต้กรอบของบันทึกความเข้าใจฯ นี้ จะตัดสินใจร่วมกันโดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายเป็นกรณีไป ขึ้นกับความพร้อมของเงินทุนและทรัพยากร

ข้อที่ ๖

การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่สาม

ผู้เข้าร่วมแต่ละฝ่ายอาจเชิญหน่วยงานที่สามเข้าร่วมในกิจกรรมและ/หรือโครงการที่ทำร่วมกัน ซึ่งดำเนินการภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้ โดยได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่ง ในการดำเนินกิจกรรมและโครงการร่วมดังกล่าว ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายจะต้องมั่นใจว่าหน่วยงานที่สามที่เข้าร่วม จะปฏิบัติตามข้อกำหนดของบันทึกความเข้าใจนี้

ข้อที่ ๗

การยอมรับการให้การอุปถัมภ์และการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๑. เอกสารอย่างเป็นทางการใด ๆ ที่ตีพิมพ์ภายใต้ความร่วมมือนี้ จะอยู่ภายใต้บังคับของ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ นโยบาย และกระบวนการของหน่วยงานของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย

๒. ผู้เข้าร่วมแต่ละฝ่ายจะรับรองให้มีการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจาก ความร่วมมือตามบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้อย่างเหมาะสม โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎและข้อบังคับ และข้อตกลงพหุภาคีที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายต้องปฏิบัติตาม

๓. ในกรณีที่การวิจัยดำเนินการโดยผู้เข้าร่วมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแยกต่างหากแต่เพียงผู้เดียว หรือ ผลการวิจัยมาจากการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแยกต่างหากแต่เพียงผู้เดียว สิทธิในทรัพย์สิน ทางปัญญาใด ๆ ที่เกิดจากการวิจัยนั้นจะเป็นของผู้เข้าร่วมที่เกี่ยวข้อง

๔. ผลการวิจัยที่เกิดจากการร่วมมือกัน หรือวัตถุที่อ้างลิขสิทธิ์ได้จัดทำโดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย ภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้ จะถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกันตาม “คำแนะนำสำหรับการดำเนินการวิจัย การ เขียนรายงาน การบรรณาธิกร และการตีพิมพ์ผลงานวิชาการในวารสารทางการแพทย์” ของคณะกรรมการ ระหว่างประเทศของบรรณาธิการวารสารทางการแพทย์ (International Committee of Medical Journal Editors หรือ ICMJE) ซึ่งเข้าถึงได้ทาง <http://www.icmje.org/recommendations/> โดย ผู้เข้าร่วมทั้งสอง ฝ่ายจะทำงานร่วมกันในการดำเนินงานเผยแพร่ผลงานดังกล่าว

๕. ผลงานที่ร่วมกันเป็นผู้นิพนธ์ที่จัดทำโดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายและ/หรือการมีส่วนร่วมของ บุคคลที่สามตามข้อ ๖ ภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้ จะถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน

๖. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น จะพิจารณา เป็นรายกรณีในข้อตกลงแยกต่างหาก โครงการต่าง ๆ ภายใต้ความร่วมมือนี้จะมีขอบเขตงานที่แตกต่างกัน และสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอาจดำเนินการสำหรับแต่ละทรัพย์สินทางปัญญา

๗. กรณีที่มีผู้เข้าร่วมของบุคคลที่สามตามข้อที่ ๖ ผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานร่วมกันให้มีการ ตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันโดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายและบุคคลที่สามก่อนเริ่มดำเนินการ

ข้อที่ ๘

การรักษาความลับ

๑. "ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ" หมายถึง ข้อมูลใด ๆ ทางธุรกิจหรือที่มีกรรมสิทธิ์ซึ่งผู้เข้าร่วม ฝ่ายหนึ่งเปิดเผยให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ โดยผู้เข้าร่วมที่เปิดเผยข้อมูลระบุอย่างชัดเจนว่า "ลับ" ในขณะที่เปิดเผย ข้อมูล หากการส่งผ่านข้อมูลดังกล่าวกระทำทางวาจา ผู้เข้าร่วมที่เปิดเผยข้อมูลจะต้องจัดทำข้อมูลดังกล่าว เป็นลายลักษณ์อักษรภายในสามสิบ (๓๐) วัน โดยทำสัญลักษณ์และระบุในเอกสารว่าเป็นความลับ และมอบ เอกสารดังกล่าวให้แก่ผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่ง นอกเหนือจากที่ระบุไว้ข้างต้น ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ

ยังหมายรวมถึงข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่วิญญูชนพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นข้อมูลที่เป็นความลับและเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เข้าร่วมฝ่ายที่เปิดเผยมูล และพึงได้รับการปฏิบัติในลักษณะเดียวกับที่ระบุในข้อนี้

๒. ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมฝ่ายหนึ่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับให้แก่ผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่งในระหว่างความร่วมมือนี้ ผู้เข้าร่วมฝ่ายที่ได้รับข้อมูลตกลงที่จะเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับได้เฉพาะในกรณีที่ ‘จำเป็นต้องรู้’ เท่านั้น แก่พนักงาน ผู้อำนวยการ หรือ ที่ปรึกษาหรือตัวแทนอื่น ๆ ซึ่งต้องผูกพันในการรักษาความลับของข้อมูล และใช้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับนี้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ตามบันทึกความเข้าใจนี้เท่านั้น รวมทั้งใช้ความพยายามตามสมควรที่จะป้องกันการเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลที่สาม

๓. ข้อกำหนดเฉพาะเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นความลับจะพิจารณาเป็นรายกรณีในข้อตกลงที่แยกต่างหากภายใต้ความร่วมมือนี้

ข้อที่ ๙

การจัดการเรื่องการตรวจลงตราในหนังสือเดินทาง (วีซ่า)

๑. ผู้เข้าร่วมแต่ละฝ่ายจะต้องรับผิดชอบในการดำเนินการยื่นคำขอและต่ออายุหนังสือเดินทางและวีซ่าที่เหมาะสม และเอกสารที่จำเป็นอื่น ๆ ของนักวิจัย เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้มั่นใจว่าจะได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานภายใต้ความร่วมมืออย่างเหมาะสม

๒. ผู้เข้าร่วมแต่ละฝ่ายที่เดินทางไปยังประเทศของอีกฝ่ายหนึ่งภายใต้ความร่วมมือนี้จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และกระบวนการในการขอวีซ่าที่เกี่ยวข้องสำหรับการเดินทางไปประเทศนั้น ๆ ที่จำเป็น

๓. ผู้เข้าร่วมที่เป็นเจ้าภาพจะให้ความช่วยเหลือตามสมควรในการดูแลรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งจำเป็นสำหรับการขอวีซ่าภายใต้ข้อ ๙.๑ เนื่องจากอาจได้รับการอนุญาตตามนโยบายภายในประเทศของผู้เข้าร่วมที่เป็นเจ้าภาพ

๔. การตรวจลงตราในหนังสือเดินทาง (วีซ่า) และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องเสร็จเรียบร้อยก่อนเดินทางไปต่างประเทศ

ข้อที่ ๑๐

ภาระผูกพันของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย

๑. ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายจะทำงานร่วมกันผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์ การประชุมทางไกลผ่านจอภาพ หรือวิธีการอื่น เมื่อผู้เข้าร่วมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่ามีคามจำเป็น

๒. การจัดสรรเงินและทรัพยากรเพื่อดำเนินกิจกรรมภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้ ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายจะพิจารณาเป็นรายโครงการโดยมีข้อตกลงแยกต่างหาก

๓. ผู้เข้าร่วมแต่ละฝ่ายตกลงจะจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์ในการดำเนินความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้ พื้นที่ดังกล่าวจะพร้อมใช้งานเมื่อต้องการในช่วงระยะเวลาของการดำเนินงานที่กำหนดโดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายเป็นรายโครงการโดยมีข้อตกลงแยกต่างหาก

๔. ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายเข้าใจว่าอาจจำเป็นต้องทำข้อตกลงเกี่ยวกับนักวิทยาศาสตร์อาคันตุกะ (Visiting Scientists Agreement: VSA) เพื่อให้ให้นักวิจัยของผู้เข้าร่วมฝ่ายแรกทำงานวิจัย ณ หน่วยงานของผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่ง โดยข้อตกลงเกี่ยวกับนักวิทยาศาสตร์อาคันตุกะดังกล่าวจะจัดทำตามความเหมาะสมในภายหลัง

ข้อที่ ๑๑

ข้อกำหนดอื่น ๆ

๑. ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับระดับประเทศ รัฐ หรือท้องถิ่นทั้งหมด ที่มีผลบังคับใช้กับผู้เข้าร่วมที่เกี่ยวข้องในประเทศของตนในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจนี้
๒. ไม่มีส่วนใดในบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ที่มีเจตนาหรือทำให้โอนูमानว่าจะมีการจัดตั้งความเป็นหุ้นส่วน กิจการร่วมลงทุน หรือความสัมพันธ์แบบการจ้างงาน หรือ กำหนดให้ผู้เข้าร่วมฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีสิทธิข้อผูกพัน หรือหน้าที่อันอาจเกิดจากการเป็นหุ้นส่วน กิจการร่วมลงทุน หรือความสัมพันธ์แบบการจ้างงาน ไม่มีผู้เข้าร่วมฝ่ายใดจะมีสิทธิหรืออำนาจใด ๆ ในการผูกมัด พุดแทน หรือทำสัญญาในนามของผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายหนึ่งได้
๓. การใช้ชื่อ ตราสัญลักษณ์ และ/หรือภาพสัญลักษณ์ที่เป็นทางการของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย บนสิ่งพิมพ์ เอกสาร และ/หรือกระดาษใด ๆ จะต้องมีการยินยอมจากผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายก่อน เพื่อให้มั่นใจว่าภาพและตราสัญลักษณ์ที่เป็นทางการจะไม่ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด

ข้อที่ ๑๒

การมีผลบังคับใช้และระยะเวลา

บันทึกความเข้าใจ ฉบับปัจจุบันนี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ลงนาม และจะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาสาม (๓) ปี หลังจากนั้น อาจมีการต่ออายุในแต่ละครั้งสำหรับกรอบเวลาที่ได้รับความเห็นชอบร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งลงนามโดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย

ข้อที่ ๑๓

การแก้ไข

๑. ผู้เข้าร่วมฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน
๒. การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขใด ๆ ที่ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายเห็นชอบต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรและเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกความเข้าใจนี้
๓. การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือ แก้ไขดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้นับจากวันที่ผู้เข้าร่วมทั้งสองกำหนด
๔. การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือ แก้ไขใด ๆ ต้องไม่ทำให้เสื่อมเสียสิทธิและข้อผูกพันที่เกิดขึ้นหรือเป็นไปตามบันทึกความเข้าใจก่อนหน้านี้หรือจนถึงวันที่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือ แก้ไขดังกล่าว

ข้อที่ ๑๔

การสิ้นสุด

๑. การร้องขอให้มีการต่ออายุและ/หรือสิ้นสุดบันทึกความเข้าใจนี้สามารถเริ่มจากผู้เข้าร่วมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และควรทำเป็นหนังสือบอกกล่าวอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างน้อยสาม (๓) เดือนก่อนวันที่จะเสนอให้บันทึกความเข้าใจนี้สิ้นสุดลง
๒. การสิ้นสุดของบันทึกความเข้าใจนี้ภายใต้วรรคข้างต้นจะไม่ดำเนินการให้เสียหายต่อผู้ร่วมโครงการที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่สิ้นสุดของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

ข้อที่ ๑๕

การระงับข้อพิพาท

ข้อพิพาทใด ๆ ที่เกิดจากการตีความ การประยุกต์ใช้ หรือ การนำไปปฏิบัติตามบทบัญญัติใด ๆ ของบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ ในขั้นแรกจะต้องระงับอย่างฉันทมิตรด้วยการหารือร่วมกัน และ/หรือ การเจรจา ระหว่างผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย หากไม่สำเร็จ ควรแก้ไขโดยผ่านช่องทางทางการทูต โดยไม่อาศัยบุคคลที่สามหรือ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

ลงนามในการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคี อินเดีย-ไทย ครั้งที่ ๑๐ ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ในต้นฉบับสอง (๒) ฉบับ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ปี ๒๕๖๗ แต่ละฉบับมีทั้ง ภาษาอังกฤษ ภาษาฮินดี และภาษาไทย เนื้อหาทั้งหมดมีความหมายถูกต้องตรงกัน ในกรณีที่มีความแตกต่าง ในการแปลความหมาย ให้ใช้ฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก

ลงนามสำหรับและในนามของ

ลงนามสำหรับและในนามของ

สถาบันอายุรเวทแห่งชาติ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

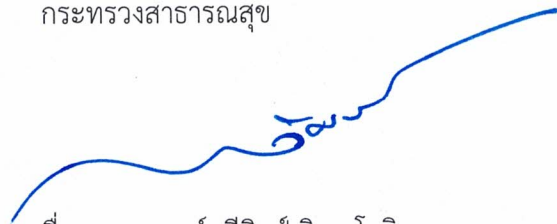
กระทรวงอายุช

กระทรวงสาธารณสุข

ชื่อ: ศรี ปี เค ชิงห์

ตำแหน่ง: รองปลัดกระทรวงอายุช

ชื่อ: นายแพทย์ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน

ตำแหน่ง: อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย

และการแพทย์ทางเลือก